

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 26.

Trettende Session.

10de Møde.

Onsdagen den 16de October Kl. 1.

(Fortsat.)

Ansvar (forts.): Efter disse Bemærkninger om Statens finansielle Status, skal jeg gaae over til nogle Betragtninger, som den formelle Side af det foreliggende Finantslovsforflag foranlediger mig til. Der er flere af de Talere, som allerede have yttret sig, der til Regjeringens enkelte Medlemmer, forsaavidt de have Andeel i dette Forflag, have udtalt deres Tak, fordi de saa velvilligt have fulgt Anthydninger, som herfra ere givne til Forandringer i Finantslovens Form. Det gjør mig ondt, at jeg ikke kan deeltage i den saaledes ydede Tak; jeg befinder mig tværtimod i det ganske modsatte Tilfælde. Er der nogen Ting, der ved en finantfiel Lov er af Betydning, saa er det den, at der gaaer en consequent Ordning igjennem den. Da vi først begyndte ved den constitutionelle Statsforfatnings Indførelse her i Landet at faae ordentlige Finantslove, som bleve forelagte de lovgivende Forsamlinger til Bevilling, da var Betydningen af disse finantfielle Love den, at der paa Indtægtsfiden var opført de Beløb, der for Staten vare disponible til egentlige Statsfornödenheder, og at de egentlige Statsfornödenheder fremtraadte paa Udgiftsfiden, til ligemed saadanne Tilskud, der af Statskassen vare fornødne til Institutioner, som stode i Forbindelse med Staten. Det var en Folge deraf, at vore finantfielle Love da fremtraadte med en bestemt Nettopostering. Naar man imidlertid vil see tilbage paa de Statsregn-

saber, som vi ere i Besiddelse af, og hvis særdeles store, altid vorende Klarhed og Guldstændighed det er mig en stor Tilfredsstillelse at kunne paastjønne, — jeg siger, naar vi see tilbage paa disse Statsregnskaber, saa ville vi finde, hvorledes snart en lille Post snart en anden er bleven forandret fra Netto til Brutto; men ligesaa vist det er, at vi i det daglige Liv vilde kalde den Mand en slet Regnskabsfører, som vilde føre sit Regnskab paa denne Maade, — jeg vil sætte, at en Kjøbmand vil opføre paa sin Creditside et Beløb af saa og saa mange Tusende Rigsdaler for saa og saa mange Tønder Korn, han havde solgt, og nedenunder dette et Beløb som Avance paa saa og saa mange Sække Kaffe, saa vilde man sige, at det var en forkeert Regnskabsorden — ligesaa vist er det, at det er forkeert, at vi aldeles vilkaarligt snart forandre den ene Post, snart den anden fra Netto til Brutto; man skal enten have Netto eller Brutto. Naar jeg for mit Bedkommende er tilbøielig til at holde paa Nettosystemet, saa er det for det Første, fordi jeg antager det for at være af stor Betydning, at man gjennem en Række af Aar med nogenlunde Lethed kan anstille Sammenligning mellem de forskjellige aarlige Finantsvirksomheder, hvad der imidlertid vanskeliggjøres i høi Grad, naar man saaledes idelig og idelig foretager Forandringer ved Finantsloven — og dernæst mener jeg, at Nettosystemet fortrinsviis vil lette Overigten over de forskjellige udenfor den egentlige Statsstyrelse liggende Institutioner, som Staten har under sin Bestyrelse. Medens man tidligere i Anmærkningerne til Finantsloven paa eet Sted kunde finde enhver af disse Institutioner, saa